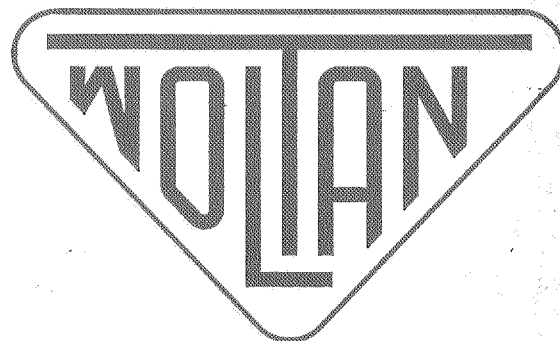

Zakład Aparatury Elektrycznej WOLTAN

Zakłady Aparatury Elektrycznej WOLTAN należą do najstarszych zakładów branży elektrotechnicznej na ziemiach polskich. Tradycje zakładu sięgają 1908 roku, kiedy to w Fabryce Aparatów Elektrycznych inż. Józef Imass i Drutowski rozpoczęło produkcję ograniczników prądu. Po II wojnie światowej już w obecnej siedzibie przy ul. Gdańskiej 138 rozpoczęto pionierską w kraju produkcję aparatury elektrycznej, najpierw do lokomotyw elektrycznych ET21, później do zespołów trakcyjnych EW55 i EN57. W latach sześćdziesiątych uruchomiono produkcję aparatury do pierwszych no-

woczesnych tramwajów typu 13N dla Warszawy, a później 102N, 105N i 805N dla innych miast Polski. Zakład w swojej długiej historii przechodził kolejne przekształcenia i reorganizacje, by od 31 grudnia 1992 roku wrócić do swojej nazwy z lat pięćdziesiątych – WOLTAN, jako samodzielna spółka z o.o.

Oprócz kontynuacji dotychczasowej produkcji zakład prowadzi intensywne prace nad modernizacją obecnego asortymentu aparatów oraz nad nowymi ich konstrukcjami.

Kalendarium Zakładu Aparatury Elektrycznej WOLTAN

- 1908** – Założenie Fabryki Aparatów Elektrycznych inż. Józef Imass i Drutowski przy ul. Piotrkowskiej 255. Była to pierwsza fabryka ograniczników prądu na ziemiach zaboru rosyjskiego.
Do roku 1939 w zakładach produkowano między innymi:
- wyłączniki pełnoolejowe na napięcia 6, 15, 35 kV na prądy do 400 A;
 - iskierniki rozłkowe;
 - odłączniki słupowe 6, 15 i 35 kV;
 - wyłączniki powietrzne trójbiegunowe 200 i 400 A, 380 V;
 - izolatory wsporcze i przepustowe;
 - rozdzielnice wewnętrzne wysokiego napięcia pyłoszczelne dla przemysłu włókienniczego, gumowego i górnictwa;
- 1927** – Fabryka wystawia swoje wyroby na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, uzyskując pozytywne opinie.
- 1940** – Fabryka przechodzi pod zarząd niemiecki i do końca wojny produkuje:
- odłączniki słupowe;
 - szlifiarki i wiertarki stołowe z silnikami własnej produkcji.
- 1946** – Fabryka Aparatów Elektrycznych inż. Józef Imass z ul. Piotrkowskiej 255 zostaje przeniesiona do budynków przy ul. Gdańskiej 138 i połączona z byłymi Zakładami Radiotechnicznymi IKA i byłą Fabryką Wytrobów Bakelitowych „Paweł Zauder i S-ka” i pod dyrekcją na ul. Gdańskiej 138 tworzy Fabrykę Aparatów Elektrycznych dawniej „Imass”. Zakłady przy ul. Gdańskiej 138 produkują aparaty częściowo według programu produkcyjnego FAE Imass z roku 1939.

- 1947 – przy FAE d. Imass powstaje Centralne Biuro Studiów i Konstrukcji Aparatów Niskiego Napięcia, które ma za zadanie odtwarzanie i opracowywanie dokumentacji konstrukcyjnej, wykonywanie w swoim warsztacie prototypów, ich badanie, a następnie przekazywanie kompletnie opracowanej dokumentacji do wskazanego przez Zjednoczenie Przemysłu Aparatów Elektrycznych zakładu w celu uruchomienia produkcji.
- 1949 – następuje podział FAE d. Imass na:
 – Zakłady Wytwórcze Aparatów Niskiego Napięcia A-11 przy ul. Gdańskiej 138;
 – Łódzkie Zakłady Aparatów Elektrycznych A-13 przy ul. Praskiej 15 i przy ul. Sienkiewicza 161.
- 1951 – Centralne Biuro Studiów i Konstrukcji Aparatów Niskiego Napięcia zostaje przemianowane na Przewodnie Biuro Konstrukcyjne przy ZWANN A-11 (PBK A-11) działające do roku 1955 włącznie.
 W okresie działalności biura wykonano tam zasadniczą pracę zaopatrzenia w pierwszym powojennym okresie fabryk aparatów elektrycznych w dokumentację konstrukcyjną podstawowego asortymentu, a w szczególności:
 – wyłączniki WSS, styczniki powietrzne N-107 i olejowe N-110, różne rodzaje rozdzielnic, przekaźniki termobimetalowe;
 – aparaturę do urządzeń dźwigowych;
 – aparaturę do lokomotyw dołowych;
 – aparaturę do tramwaju typu N.
- 1956 – Biuro Konstrukcyjne przy ZWANN A-11 (PBK A-11) zostaje Zakładowym Biurem Konstrukcyjnym ZWANN A-11.
- 1956 – opracowanie z wykorzystaniem dokumentacji z ZSRR aparatury elektrycznej do pierwszej krajowej lokomotywy elektrycznej ET21 produkowanej w dużej serii (30 typów aparatów).
- 1958 – ZWANN A-11 przyjmują nazwę Zakłady Wytwórcze Aparatury Elektrycznej WOLTAN.
- 1958 – opracowanie dokumentacji aparatów elektrycznych do zespołów trakcyjnych EW55 (25 typów aparatów).
- 1961 – opracowanie dokumentacji aparatów elektrycznych do zespołów trakcyjnych EN57 – część aparatów pochodzi z zespołów serii EW55.
- 1961 – rozpoczęcie produkcji aparatury elektrycznej do tramwaju 13N dla Warszawy.
- 1962 – Zakłady WOLTAN łączą się z Łódzkimi Zakładami Aparatów Elektrycznych A-13 w jedno przedsiębiorstwo o nazwie Łódzkie Zakłady Aparatów Elektrycznych ELAN, po dwóch latach zmienionej na ŁZAE APAREL.
- 1969 – rozpoczęcie produkcji aparatury elektrycznej do tramwaju przegubowego 102N (802N).
- 1973 – ŁZAE APAREL zostają przyłączone do Zakładów Aparatury Elektrycznej EMA-ELESTER przy ul. Lodowej 88, tworząc kombinat produkcyjny o tej samej nazwie.
- 1975 – rozpoczęcie produkcji aparatury elektrycznej do tramwaju 105N (805N).
- 1977 – Zakład przy ul. Gdańskiej 138 zostaje wydzielony z ZAE EMA-ELESTER i przyłączony z całym programem produkcji aparatury trakcyjnej do FT i AT Elta jako Zakład Z-6.
- 1992 – 31 grudnia Zakład Z-6 zostaje wydzielony z ABB Elta jako samodzielna prywatna spółka z o.o.

**ZAKŁAD APARATURY ELEKTRYCZNEJ
WOLTAN**

90-536 Łódź ul. Gdańska 138
 Tel. centrala (0-42) 36 61 22
 marketing (0-42) 36 06 15
 fax (0-42) 36 14 03
 tlx 88 53 26

